

7. Spol in število pridevnika

Izvedeli bomo:

👉 kako pridevniku določimo spol in število.

Tudi jaz imam rada poletje, ampak vroče in suho.

Moj najljubši letni čas je poletje. Upam, da bo tudi letos vroč in suh.

Brin in Mila v enciklopediji opazujeta sliko nastanka letnih časov.

Dopolni prikaz.

Sončev obrat

pridevnik

moškega spola

samostalnik

moškega spola

severna polobla

pridevnik

spola

samostalnik

ženskega spola

jesensko enakonočje

pridevnik

spola

samostalnik

srednjega spola

Spol pridevnika se ujema s spolom samostalnika, ob katerem stoji. Vsak pridevnik ima obliko za moški (južni tečaj), ženski (južna polobla) in srednji spol (južno nebo).

Ponovno preberi pogovor med Brinom in Milo. Čigava izjava je jezikovno pravilna in zakaj?

2 a) Napiši popravljeno izjavo.

Samostalnikom v preglednici dodaj pridevnike. Pazi na končnice.

MOŠKI SPOL	ŽENSKI SPOL	SREDNJI SPOL
sončni žarek	noč	nebo
dan	zima	sonce
planet	doba	vreme
kraj	ura	jezero

3

Kadar opisujemo planet ali nebesno telo, ga zapišemo z veliko začetnico. Primer: *Sonce, Sončev obrat, Sončeve pege.*

Pridevnikom dodaj samostalnik v ustreznem spolu.

4

poletno ..... stenska .....
 vroč ..... kratka .....
 zimski ..... zanimivo .....

Preberi besedne zveze. V čem se pridevnik ujema s samostalnikom?

5

a) Podčrtaj samostalnik in mu določi število. Pomagaj si z zgornjimi zgledi.

sončni žarki	mn.	topel junij	
letna časa		temperaturne razlike	
morski tokovi		sušno obdobje	
vroče sonce		nizke temperature	

b) Določi še število pridevnikom. Kaj opaziš?

Pridevnik se s samostalnikom ujema tudi v številu. Vsak pridevnik ima obliko za ednino (*majhen planet*), dvojino (*majhna planeta*) in množino (*majhni planeti*).

Samostalnikom v preglednici dodaj pridevnike v ustreznem številu.

EDNINA	DVOJINA	MNOŽINA
velik dežnik	velika dežnika	veliki dežniki
..... kaplja	..... kaplji	..... kaplje
..... drevo	..... drevesi	..... drevesa
..... poletje	..... poletji	..... poletja
..... rastlina	..... rastlini	..... rastline
..... zob	..... zoba	..... zobje

6

Samostalnikom in pridevnikom določi spol in število. Kaj opaziš?

debel kožuh	kurilna sezona .....
gozdne živali	zimska oblačila .....
topla oblačila	snežni kepi .....
kmečki lastovki	iglasto drevo .....

7

Postavi pridevnik v slovarsko obliko. Pomagaj si s Franom.

topli kraji <u>topel</u>	ledeni kristali .....
pisani listi	kopasti oblaki .....
vodna tromba	slikovito mesto .....

8

Vodna tromba

Če ne razumem pomena pridevnika, ga poiščem v SSKJ. Tam je zapisan v moškem spolu in ednini (plapolajoč, žameten, rdeč ...).

Preberi pravljico. Pridevnike v oklepaju postavi v ustrezni spol in število.

Juha iz žeblja

Potepuh se je sprehajal skozi gozd in ker je bila noč ..... (MRZEL), se je želel pogreti. Zagledal je ..... (MAJHEN) hišico. Potrkal je in odprla mu je ..... (STAR) ženica. Prosil jo je, ali se lahko pogreje. Ženica mu je dovolila, da prespi na ..... (TOPEL) tleh ob ognjišču. Nato jo je prosil, če bi lahko dobil kaj za pod zob. .... (JEZEN) ženica je povedala, da tudi sama ves dan ni pokusila niti drobtinice. .... (PRIJAZEN) potepuh je rekel, da bo skuhal juho. Ženica je prinesla lonec, nalila vode in ga postavila na ..... (VELIK) ognjišče. Iz žepa je vzel ..... (SREBRN) žebelj. Rekel je, da bo skuhal juho za ..... (SIROMAŠEN) ljudi. Ženica je gledala in se učila, kako se kuha ta ..... (POSEBEN) juha. Ker je že ves teden kuhal z istim žebljem, je ženica prinesla malo soli in moke. Pomešal je malo v eno in malo v ..... (DRUG) stran. Čez čas je rekel, da bi bila s krompirjem in mesom še boljša. Ženica je prinesla ..... (DOMAČ) krompir in kos mesa. Med kuhanjem potepuh reče, da če bi imela še pest ječmena in kapljico mleka, bi jo jedel še kralj. Ženica je brž prinesla še ječmen, mleko in smetano. Potepuh je potegnil žebelj iz lonca in rekel, da sta tako juho imela rada kralj in kraljica. Tudi sama si je zaželela jesti kot kraljica in kralj na bogato ..... (OBLOŽEN) mizi. Ženica je bila srečna. Še nikoli ni jedla tako ..... (SLASTEN) juhe!

Naučila se je, da če skromnemu kaj dobrega dodaš, dobiš dobro. Potepuh je na koncu dejal, da vedno sreča ..... (PRIJAZEN) ljudi, a tako ..... (PRIJAZEN) ženice ni srečal še nikoli.

Švedska ljudska pravljica